

Ninikoria n Tei I Bon Iroum

Iroun Beretitenti Thomas S. Monson

Ti na bane n ninikoria ao n tauraoui n tei ibukin ara koaua.

Tariu aika kam tangiraki, bon te tibwanga ae tamaroa n raoni ngkami n te tairiki aei. Ngaira are ti taua te nakoanibonga mairoun te Atua e karika te kabaeaki ae korakora n te aro n itaritari.

Ti warekia n Doctrine ao Covenant, mwakoro 121, kibu 36, bwa inaomatan te nakoanibonga a bon aki okoro ma mwaaka mai karawa (taraa D&C 121:36). Ai kamimira te bwaintangira are e a tia n anga—n taua te nakoanibonga, are e “aki okoro ma te mwaaka mai karawa.” Te bwaintangira aio, e raonaki ma te kakabwaia ae onoti ma te tibwanga naba ae tabu. Ti riai ni kairi maiura n te aro are ti na kororaoui n taua te nakoanibonga n tainako. Ti maiu n te tai are ti otabwaniniaki iai ma rawawata are e kairiira nakon te kawai ibukin kamaunaakira. N totokoi kawai aikanne e kainnanao te nanomatoa ao te ninikoria.

I uringa te tai—ao tabeman mai ibuakomi ikai n te tairiki a na bon—ngkana te kainibaire angiiia aomata a tataneiai nakon ara kainibaire. E aki koaua aio. I a tibwa wareka te rongorongon te Nutibebwa ni kaineti ma te kamatebwai are e karaoaki n tain te tiamwa n 2008. Te tia rabakau ae rianako i Notre Dame e kaira te tiim ni kakae n te intawiu ae nano ma 230 kairake ni kabuta i America. I kakoaua bwa ti kona ni kantaninga ma te mwengaraoui bwa te reke e na titebo n angiin mwakoron nako te aonaaba.

I tibwauaia ma ngkami ti mwakoron te rongorongon ae kakaongora aei:

“Te tia titiraki e kanakoi titiraki aika a tangira kaekaia ae kabwarabwaraaki ma tiaki n ae eng ke tiaki ibukin ae eti ao e kairua, ni kaineti ma karaoan rinerine aika kangaanga n irekereke ma aro aika riai ao kainibaire ao nanon te maiu. Inanon taian kaeka aika aki oota raoui, . . . ko nooria kairake n roronrikirake ni kataia n taekin bwaai aika tamaroa iaon bwaai akanne. Ma bon akea aia taeka ae a kona n taekinii raoui iango ke te wokaburari ni kabwarabwarakina raoui.

“Ngkana a tuangaki bwa a na kabwarabwara te kanganga are a kaitarai, uoua te katenimwakoro irouia kairake ake aki kona ni kaeka te titiraki ke ni kabwarabwara te kanganga ni maiuia teuana, n aron ngkana a kona ni kabwaka tangoan te auti ke iai aia mwane ni kabwaka boon tein aia kaa.”

Te rongorongo e reitinako:

“Te koaua ae otara, are angiina mai ibuakoia a okioki, bon te rinerine are e nakon temanna ma temanna. ‘E karaba,’ te kaeka ae rangi n tataekinaki. ‘E bon nakon temanna ma temanna. Antai ngai bwa N na taekinna?’”

“Te aki ongotaeka nakon te mataniwi, angiia kairake a tia ni mwaninganako nakon tokina are teuana [taekinan]: ‘N na karaoa are I taku bwa n na kukurei iai ke are I namakinna. Akea riki te kawai n ataakin tera are n na karaoia ke tera au namakin inanou.’”

Naake a kaira te intawiu a kabwarabwara bwa angiina kairake ake a taetae “n aki anga araia—man reirei, aro [ke] utu—ni karikirakei aia iango aika tamaroa.”¹

Taari, akea ae e ongora nakoiu n te tai aei ae e na nanououa bwa tera ae tamaroa ao ae aki, ke temanna ae e na nanououa n te bwai are e kantaningaaki mai iroura ngaira aika a taua ana nakoanibonga te Atua. Ti a tia ao n reitinako n reireinaki ana tua te Atua. Ni bwaai ake ko noori ke n ongo n tabo nako, tuua aikai aki bibitaki.

Ngkai ti reitinako ni maiu n te bong teuana nakon teuana, e bon kuri otara bwa ara onimaki e na kataaki. Ti kona n tabetai n otabwaniniaki irouia aomata tabeman ao n tei n ti ngkoe ke n tei ni maroa ni kaineti ma are e riai ao ae aki riai. Iai te ninikoria ni karekea te tamaroa n tei ni matoa n ara koaua, ngkana man karaoana ti riai n tei ibon iroura? Ngkai ti taua te nakoanibonga mairoun te Atua, e kakaawaki bwa ti na kona ni kaitarai—ma te ninikoria—kakaewenako n aekakiia ake a roko ni kawaira. Uringa ana taeka Tennyson: “Korakorau bon korakoraia tengaun, ibukina bwa e itiaki nanou.”²

N rikirake, tabeman aomata aika kinaaki ao tabeman ake—ibukina tabeua—are a noraki irouia te botannaomata iai te kan bwainingare nakoia aro ni kabuta ao, inanon te tai, te Ekaretia riki. Ngkana aki matoa raoi wakaan ara onimaki, te bwanikirinaki anne e na kona ni kananououaira n ara onimaki ke ti na kerikaaki man ara nanomatoa.

Ni miin Riaai n te kai ni kamaiu, are e kuneaki n 1 Nibwaai 8, Riaai e noori, ibukoia, naake a taua te kai te biti nikarokoa a roko ao n ana uaan te kai ni kamaiu, are ti ataia bwa e tei ibukin ana tangira te Atua. Ao imwiina, te nanokawaki, imwiin anaakin te uanikai, tabeman a maama ibukina bwa naake a mena n “te kateitei ae moan te korakora ma ni bubura,” are e tei ibukin kainikatongaia natiia aomata, ake a kotokoto n tabonibaia ni ngareakinia; ao a bwaka inanon kawai aika katabuaki ao a bua.³ Te kaenaena ao te kamaemae bon bwainimwakuri aika korakora ibukin te kairiribai! Riki, taari, iai te ninikoria iroura n tei ni matoa n aki mwaingiing ni kaitarai kaitara akanne?

I kakoaua n au moan tai ni karekea te ninikoria n rairakiu are e reke ngke I mwakuri n te navy n te United States ni kaania tokin te Kauoua ni Buaka.

Te kataneiai ibukiia aika a boou e bon aki bebete irou, ke temanna are e keiakinna. Ni moan teniua te wiiki I taku bwa marurungiu e a reke n te kanganga. Te navy e aki kataia ni kamarurungai, e kataia n tiringai.

I uringa n tainako ngke e roko te Tabati imwiin te moan wiiki. Ti karekei rongorongo ni butimwaai mairoun te aobitia ae maan n te Navy. Ngke ti tei n tautia n te tabo ni kataneiai n te buriiti i California ae buraoki, ti ongo ana kairoro: “N te bong aei ni kabane a na nako n taromaui—ni kabane ma tii ngai. N nang motirawa!” Imwiina e takarua, “Ngkami ni kabane Katorika, kam a kaitibo n te Camp Decatur—ao tai oki ni karokoa te aoa teniua. Mwaati rake!” Te koraki ae mwaiti a ongo n ana taeka ao a bane n nako n taromaui. Imwiina e takaruaa ana kairoro are imwiina, “Ngkami ake Iutaia, kam a kaitibo n te Camp Henry—ao tai oki ni karokoa te aoa teniua. Mwaati rake!” Ea kerikaaki riki mwaitiia taan mwaati. Imwiina e taku, “Nikirami ake Kamatu, kam a kaitibo n te auti ni bootaki i Camp Farragut—ao tai oki ni karokoa te aoa teniua. Mwaati, rake!”

E waekoa n roko n au iango, “Monson, tiaki ngkoe te Katorika; tiaki ngkoe te Iutaia; tiaki ngkoe te Kamatu. Ngkoe te Moomon, ma kona ti tei ikai!” I kona ni kakoaua nakoimi bwa I namakina te maroa. I namakina raoi te ninikoria ao te nanomatoa, eng—ma bon ti ngai.

Ao imwiina I ongo te bwana ae karewe ae I a tia n ongongo are e taekinna te mataniwi. E tara moau ao n titiraki, “Ao ngkami tera ae kam arani ngkami iai?” Inanon te tai anne I aki ataia ae ngaia e rang mwaiti ae a tei i rarikiu ke i aku iaon tano. E kuri ngaira ni kabane, ti bane ni kaeka, “taian Moomon” E kangaanga kabwarabwaraakin te kukurei are e kaona nanou ngke I tanrikaki ao n noriia kaimoa ae karako mwaitiia.

Te mataniwi aei e ngongoa atuna bwa kanikinaean te aki ota ma e taku n te kabanea,” E tamaroa, nako ngkami kakaea ami tabo ni botaki. Ao tai oki ni karokoa te aoa teniua. Waaki, mwananga!”

Ngke ti mwaati nako, I iangoa taekan te kamatenano are I reiakinna n au ririki ni Buraimwarii mai imwaina:

Ninikoria n riki bwa te Moomon;

Ninikoria n tei ibon iroum.

Ninikoria ni kamatoa kabaeakim;

Ninikoria ni kaongoia tabeman kabaeakim

E ngae ngke te taneiai are I rinanona e bitaki ma are I kantaningaia, I angananou bwa n na tei i bon irou, ngkana e riai.

N te bong anne, iai taai ngkana akea temanna n tei ibukiu ao ngaia are I a tei i bon irou. Ai kakaitaura Ngai ngkai I karaoa te babaire n taai aika a nako n teimatoa ni korakora ao ni koaua, ni katauraoi n tainako ao n tauraoui ni kamanoa au ekaretia, ngkana e taraa ni kakawaki.

Rimwi ti namakinna n tabetai ae tiaki tau ibukin taian katabeaki ake a tataninga imwaira, taari, I bia tibwauaia mangkami te rongorongo are e karaoaki n 1987 mairoun Ezra Taft Benson ngke ngaia ngkoa te Beretitenti imwina ngkai e taetae nakoia te kurubu ae korakora aika membwa mai California. E taku Beretitenti Benson:

N taai nako, burabeti a tia ni waaki inanon ririki nakon ara bong. Birion mai ibuakoia aika a tia ni mate ao ake iaon kawaia ni bungiaiki a tarataraira. Tai karaoa te kairua iai—ngkami rooro aika kam a tia n rineaki. ...

N uakaan ma onoua tengaa te ririki, Te Atua e kawakiniko n tataninga ni karaoa tarakim ni kabanea ni boong imwain kauaokin te Uea. Tabeman aomata ana kekerikaki, ma abanuean te Atua e na teimatoa ni bwanin ni butimwaea okin te Tia Kairiiri—n aron Iesu Kristo.

Ngkai te roro aei e na kona ni kabotauaki ma te buakaka nakon ana bong Nooa, ngke e kaitiaka aon te aba te Uea man te ieka, iai te kaokoro ae korakora n te tai aei: [bon anne te] Atua ae kamaiuia aia kabanea n tai tabeman natina aika a rangin korakora, ... ake a na buoka uouotan te abanuea ma te tokanikai.”⁴

Eng, taari, ti tei ibukii Natina tabeman aika a korakora. Ara bwai bon te katabeaki n tau ibukin kakabwaia aika a mimitong are e a tia ni katauraoui Tamara are i Karawa ibukira. N te tabo are ti nako iai, raora ara nakoanibonga. Ti tei n taabo aika a tabu? Taiioka, imwain ae ko na uotiko ao am nakoanibonga nakon taabo ke n irii waaki ni kakukurei ake aki tau ibukim ke ibukin te nakoanibonga, tooki ni iangoi mwiina aika a na reke. Ngaira n tatabemanira nako ti a tia n anganaki te Nakoanibonga ae te Aaron. Inanon te mwakuri, aomata n tatabemania a karekea te mwaaka are e tau kiing n aia ibuobuoki anera. E taku Beretitenti Gordon B. Hinckley:

“Ko aki kona ni kaboa karaoan te bwai teuana are e na karika te bwai n tutuki imarenam ma aia ibuobuoki anera n am itera:

“Ko aki kona ni bareka ni kawai nako. Ko aki kona n aki kokoaua. Ko aki kona ni babakanikawai ke ni kewe. Ko na tai atonga aran te Atua ni bakanrereia ke ni kabonganai taetae aika baareka ao n teimatoa ni karekea te kariaia nakon aia ibuobuoki anera.”⁵

Ngkana iai mai ibuakomi ae e a tia ni karaoa te bure inanon maium, I tangiri ngkami bwa kam na ota n akea manga te titiraki bwa iai te kawai n oki. Te kawai anne bon te rairannano. Ara Tia Kamaiu e anga maiuna bwa E na katauraoa nakoim ao nakoitu te bwaintangira ni kakabwaii anne. N aki ongea koauan ae aki bebete kawain te rairannano, taian berita a boni koaua. Tia kaman tia n tuangaki: “Ngkana tao ai aroni kunnikai aika a uraura ami bure.”⁶ “Ao N na aki manga uring [aia] bure.”⁷ Te rongorongongo tera. Te kakabwaii tera. Te berita tera.

E na iai mairoumi ake kam bon iango i bon iroumi, “Eng, I aki maiuakin taian tua, ao akea te bwai ae I riai ni karaoia, ao maiu e bon tara n nakoraoi. I taku I kona ni kakukureiai n te maiu ao n aki riai ni kawakin tuua. “Taari, I berita nakoimi bwa e na aki mwakuri n aki toki.

N namwakaina aika a nako aika a aki mwaiti I karekea te reta mairoun temwaane are e taku bwa e kona ni kamaunai tuua ao n teimatoa ni kakabwaiaki. E a tia ngkai n rairananona ao ni uota maiuana nakon te ongeaba ma reirein ao tuan te euangkerio. I kan tibwauaia mangkami ana taeka man ana reta, bwa e tei ibukin koauan iango aika aki tamaroa: I a tia n reireinai bon mairou (te kawai ae matoatoa) bwa te Tia Kamaiu e boni koaua raoi ngkana E kangai, ‘Akea ae kona n toro irouia toka uoman: ba ane e na riba temanna, ao e na tangira temanna; ke ane e na nim iroun temanna, ao e na aki mutiakina temanna. Kam aki kona n toro iroun te Atua ma mammon.”⁸ I kataia, n ae matoatoa n aron temanna are e a tia ni karaoia, ni karaoi ni kauoua. Ni kabaneana,” e taku, “ I a karekea te aakea, te rotongitong ao te maroaa bwa Tatan e katauraoi nakoia ake a kakoauai ana mwakuri ao ana kamwane ma ana kakewekewe.”⁸

N te aro are ti na kona ni korakora ni kaitarai taian kairoro are a katikiira nakon kawai aika a kairua ke ni bwanaa ake a kaungaira nakon kawai aika a kairua, ti na riai ni karekea oin ara koaua. Ngkana e a koro 12 ke 112—ke are e roko imarenan—ko kona n ataia i bon iroum bwa ana euangkerio Iesu Kristo e boni koaua. Wareka ana Boki Moomon. Iangoi raoi ana reirei. Butiia Tamara are i Karawa ngkana e koaua. Ti karekea te berita bwa “ngkana arona bwa kam bubuti ma te nano ae koaua ma nanomi raoi, ao te onimaki iroun Kristo e na kaota te koaua nakoimi, ni mwaakan te Tamnei ae Raoiroi.”⁹

Ngke ti atai bwa e koaua ana Boki Moomon, ngkanne ti ataia naba bwa Iotebwa Timiti bon te burabeti ni koaua ao e bon noora te Atua te Tama ae Akea tokina ao Natina, Iesu Kristo. Ngkanne ti ataia naba bwa te euangkerio e a manga kaokaki ni boong aika kaitira rinanon Iotebwa Timiti—n reitaki ma kaokan te Nakoanibonga ae te Aaron ao te Merekitereka.

N te tai are ti karekea ara koaua, bon katabeara n tibwaua te koaua anne ma tabeman. Angiina mai ibuakomi taari a tia ni beku bwa mitinare rinanon te aonaaba. Angiina mai ibuakoami kairake n ataenimwaane a na boni beku. Katauraoi ngkami ngkai ibukin te tai anne. Kakoaua raoui bwa ko tau nakon te beku.

Ngkana ti tauraoui n tibwaua te euangkerio, ti a tauraoui ni kaeka nakon ana reirei te Abotoro ae Betero, are kairoro, “Tatauraoui n tainako n anga te kaeka nakoia aomata nako are a titirakiniko bukin te kantaninga are inanom.”¹⁰

Ti na karekei taai rinanon maiura n tibwaua ara koaua, e ngae ngke tiaki ataia n tainako bwa n ningai ae ti na weteaki iai ni karaolan te mwakuri. Bon te raka n tai ae roko irou inanon 1957, ngke I mwakuri ni karaon bitineti ao ni butiaki bwa n na nako Dallas, Texas, aranaki n tabetai bwa “kaawan taian ekaretia,” n taetae ni bootakin bitineti. N rimwin tokin te bootaki, I uota te bwati ni neweaba rinanon tian taian kaawa. Ngkai ti kiitan ekaretia aika a kakaokoro, e taetae ara turaiwa, “N te maing ko na noora te aro ni Kamatuu” ke “Ikekei n te angatai bon te aro ni Katorika.”

Ngke ti rirarikin te kateitei ae uraura burikina are e tei iaon te maunga, e kabwarabwara te turaiwa, “Anne te kateitei are a botaki iai kain te Moomon.” Te aine mai buki n te bwati e takarua, “Turaiwa, ko kona n tuangiira riki taekaia kain te Moomon?”

Te turaiwa e bwake n tei n iteran te kawai, rairaki man ana kaintekateka man kaeka, “Te aine, ae I ti ataia bwa kain te Moomon a bootaki n te kateitei are e uraura arei. Iai iaon te bwati aei ae ata taekaia riki kain te Moomon?”

I tataninga ana kaeka temanna. I tara moamoan temanna ma temanna ibukin kinaan kanikina, aia kantaninga ibukin aia kaeka. Akea. I ataia bwa e bon nakoia n aron are e iangoia Abotoro Betero, bwa “turaoui n tainako n anga te kaeka nakoia naake a titiraki nakoim ibukin te kantaninga are iroum” I ata naba te koaua iaon taeka n rabakau “Ngkana e roko te tai ni babaire, te tai ni katauraoui e a tia n nako.”

Ibukin 15 ke e nako riki te miniti, I a tia ni karekea te tibwanga n tibwakin au koaua ni kaineti ma te Ekaretia ao ara koaua ma tabeman iaon te bwati. I rangi ni kukurei ibukin au koaua ao I kukurei bwa I tauraoui n tibwauaia.

Ni kabane nanou ma tamneiu, I tataro bwa aomata ni kabane ake a taua te nakoanibonga a na karinea te nakoanibonga anne ao ni kokoaua nakon te onimakinaki are e kabutaki ngke a anganaki. Ti bia ngaira n tatabemaniira n taua te nakoanibonga mairoun te Atua n ata ara koaua. Ti na bane n ninikoria ao n tauraoi n tei ibukin ara koaua, ao ngkana ti tei ibon iroura ni karaoana, ti na karaoia ma te ninikoria, kakorakoraki n atakin n te koaua ti aki kona ni maroa ngkana ti tei ma Tamara are i Karawa.

Ngkai ti katinei bwaintangira aika korakora ake ti a tia n anganaki—“inaomatan te nakoanibonga ... e aki kaokoroaki n reitaki ma mwaakan karawa”—e bia riki ara nanomatoa ni kairiira ao ni katanna ao ni kororaoi ni korakoran ana berita. Taari,ti bia iriira ana kaetieti te Tia Kamaiu nakoira, are e kuneaki n ana boki 3 Nibwaai: “Tau i eta ami taura bwa e na oota nakon te aonaaba. Nooria Ngai te oota are kam na taua ieta—are te bwai are kam a tia n noorai bwa I karaoia.”¹¹

N te aro bwa ti na ira te ota anne ao n taua nakon te aonaaba bwa e na noria au tataro ao au kakabwaia iaomia naake a ongo bwanaau, n aran Iesu Kristo, amen.

Bwaai aika a na taraaki

1.

David Brooks, “If It Feels Right ... ,” *New York Times*, Tebetembwa. 12, 2011, nytimes.com.

2.

Alfred, Lord Tennyson, “Sir Galahad,” in *Poems of the English Race*, sel. Raymond Macdonald Alden (1921), 296..

3.

Taraa 1 Nibwaai 8:26–28.

4.

4.

Ezra Taft Benson, “In His Steps” (Church Educational System fireside, Beberuare. 8, 1987); taraa naba “In His Steps,” in *1979 Devotional Speeches of the Year: BYU Devotional and Fireside Addresses* (1980), 59.

5..

Gordon B. Hinckley, "Personal Worthiness to Exercise the Priesthood," *Riaona*, Turai 2002, 59; *Ensign*, Meei 2002, 52

6

Itaia 1:18.

7

Ieremia 31:34.

8.

Mataio 6:24.

9.

Moronaai 10:4.

10.

1 Betero 3:15.

11.

3 Nibwaai 18:24.